

Žena, která má dvě srdce – obě zlatá

Jarmila Dolejšková vždy usilovala o to, aby její svěřenci našli v dětském domově rodinné prostředí...

Jarmila Dolejšková vychovala během svého působení v dětském domově na 200 dětí a mnoha dělala i maminku na svatbách.

To Zlaté srdce s velkým „zet“ získala zcela nedávno jako hlavní Cenu dětského bezpečí od Nadace Naše dítě za rok 2005, se zlatým srdcem s malým zet, zato obrovským svou dobrotou, se už narodila. **Jedině tak mohla Jarmila Dolejšková 40 let pomáhat dětem, o něž se nepostarala jejich rodina a které ona nepouští ani při jejich prvních krocích v samostatném životě.**

Z ceny udělené nadací má sice radost, ale považuje svoji pomoc dě-

tem za samozřejmost. „To Zlaté srdce bych měla rozlomit na spoustu kousků pro celý kolektiv kolegů, pro přátele a sponzory, kteří se snažili a snaží dětem připravit rodinné prostředí spolu se mnou,“ dodá ale obětavá paní Jarmila vzápětí.

Místo domova našla kasárna a chtěla utéct

Když nastoupila v dětském domově jako vychovatelka, měla doma své dvě malé děti. „Přitom mě čekala práce na tři hodné prodloužené směny a občas i čtyřadvacitka, to vše za ubohý plat. Nejvíce mi vadilo, že to tam není domov, ale hotová kasárna, i s tuhým vojenským režimem. Prostředí bylo sklíučující – vyšlapané podlahy, zařízení se téměř rozpadalo, kamna na uhlí nestačila velké místnosti vytopit. **V dvou ložnicích s železnými postelami žilo 30 kluků od 6 do 15 let.** Děti se nesnesly s vychovateli, a ti k nim nenašli cestu. Myslela jsem si tenkrát, že utěču. Kluci byli velcí uličníci, ale pořad přece jen děti. Když jsem to všechno viděla, nakonec jsem k nim tím víc přilnula a oni zase ke mně. Bylo mi přetvářec, víc než tuu ve mně viděli mladou holku, výborně jsme si rozuměli.“

Novopečená ředitelka rozpoutala změny

„Po sedmi letech jsem se stala ředitelkou. Sice jsem nevěděla úplně přesně co chci, ale bylo mi jasné, co nechci – aby to byla kasárna.“ A tak si novopečená ředitel-

Pro Zdenku (vlevo) i pro Míšu je paní Dolejšková doslova jako maminka.

ka vymohla snížení počtu dětí na 25 a to, že budou přijímat sourozenecké páry, i když jeden půjde do základní školy a druhý do zvláštní. Pustili se do úprav interiéru – začali od topení. Velké ložnice rozdělili na několik malých, aby se tam děti cítily jako doma. **Její pracovní nasazení se manželovi moc nelíbilo.** „Trpěl a reptal, ale zvykl si. A moje vlastní děti? Ty za mnou chodily ze školy rovnou do děčáku, kde si psaly úkoly a měly tam kamarády.“

Když jsem šla v roce 1997 do důchodu, manžel doufal, že už si dám s prací navzdýcky pokoj, že budu plést svetičky na našich pět vnoučat a pečovat s ním, nejlépe 24 hodin, o záhonky na zahrádě. **Jenže mě pořád trápilo, že ti, které s láskou vy-**

chováme v dětském domově a rozloučíme se s nimi, jakmile dovrší 18 let, jdou do obrovské nejistoty – nemají najednou střechu nad hlavou, ani blízkého člověka, který by je moudře vedl a není proto divu, že někteří dopadají špatně.“

Zahrádka ještě počká, děti jsou přednější

V té době s několika nadšenkyňmi založily Klub přátel dětských domovů (těch je v ČR víc než 100). **Jeho cílem je shánět peníze na podporu talentů, sportovní a kulturní činnosti, rekreaci a podpořit sociálně slabé děti.** Když jsme v roce 1998 zjistily, že je možné získat podpůrné investice do dlouhodobého

pronájmu a získaly jsme na to sponzora, Pražskou energetiku, vznikly v Novém Strašecí v rámci projektu Dům na půli cesty dvě garsonky – jedna pro dívky a druhá pro chlapce.

Doprovází „své“ děti v těžkých začátcích

Těmito startovacími byty dosud prošlo 17 dětí z různých dětských domovů. „Z toho novostražeckého to byla Petra, která je už vdaná a má holčičku, Ivana, té jsme umožnili, aby vystudovala vyšší odbornou školu, pak byla v Anglii a teď pracuje v Praze v italské firmě. Mirek tu ještě bydlí, je zaměstnaný ve firmě Lasseberger, Toník je kuchař a bydlí v Rakovníku, kde stejně jako ve

Velvarech se nám povedlo získat dlouhodobý pronájem a DOMOV pro ty, co ze startovacího bytu odcházejí. Všem jsme pomáhali zajistit práci a dobře se zařadit v životě. **Většinou se to povedlo, ale zažili jsme i prohry.** Měli jsme tu třeba chlapce, se kterým byly potíže už v dětském domově. Tady v bytě se rok snažil, pak začal s šikanou spolumydlíčho a nakonec aby nemusel do práce, simuloval nemoc a pil po

hospodách. Vyřídila jsem mu nástup v domově Naděje, ale i tam sklouzl, byl pak zavřený za krádeže. Po propuštění mu členka naší rady, která působí na Úřadu práce v Rakovníku, našla postupně různá zaměstnání, ale všude vydržel jen krátce... O to víc mě těší ty úspěšné děti.“

Když bylo potřeba pomohla i s rozpočtem

Na svůj start do samostatného života se v chráněném, útulně zařízeném bytě nyní připravuje také Míša (19). Když se jí ptám na nejhezčí životní vzpomínky, ukazuje fotky z dětského domova a ze školy, kde se učila kuchařkou. Žádná máma, žádný táta, ani sourozenci... Od dvou měsíců byla v kojeneckém ústavu, pak v dětském domově v Sázavě. Se svými sourozenci se sešla poprvé v osmnácti. „**Jela jsem za nimi do Chomutova, od té doby jsem je neviděla, mají jiný život než chci já. Navštívila jsem i rodiče, abych vůbec viděla, jak vypadají.** Byli šťastní, že mě vidí, ale že by mi řekli, proč se ke mně nehlásili, to ne, akorát jednou psali, že si mě nemůžou vzít zpět, prý kvůli sociálce. Byla jsem velmi smutná, ale nešlo to změnit,“ vzpomíná Míša.

Teď pracuje v kuchyni v restauraci Sport a je ráda, že dostala šanci začít samostatný život. „Vařit jsem uměla, největší problém mi dělaly peníze. **V začátcích mi občas vypomohla s rozpočtem paní Dolejšková, teď už mám plat 5500 korun a jakžtakž vyjdu, ale musím pořád počítat.** Přítelce zatím nemám... asi proto, že jsem taková nedostupná. První láska ke spolužákovi mi nevyšla, miloval jinou. Já to tak měla vždycky, na pravou lásku teprve čekám. Ten kluk hlavně nesmí být surovec nebo alkoholik.“

V děčáku se do kuchyně nesmělo

Blondatá Zdena (22) přišla v šestiletých letech o tatínka při autohavárii, maminka se o ni a o bratra moc nestarala, spíš o svoji zábavu, nakonec Zdenku u sebe nechtěla, a tak holčičku adoptoval dědeček. Ten jí ale v patnácti letech umřel a musela do diagnostického ústavu a odsud do dětského domova v Zati. „**Vyučila jsem se dámskou krejčovou a mě-**

Míša chce žít jiný život než její sourozenci. Právě se na něj připravuje...

la jsem velké štěstí, že mi nabídli tenhle byt. V Novém Strašecí jsem si taky našla partnera. Teď už si víc vydělám, zpočátku jsem měla základní plat a chodila jsem si někdy půjčovat i k paní Dolejškové. **Hodně mi musela radit s vařením, v děčáku jsme totiž nesměli vůbec vstoupit do kuchyně.“**

Uličníci stárnou, ale nezapomínají na ni

„Domovské děti to mají těžké, nemůjí spoustu věcí, které za ně někdo v domově vykonal a nemohly se je tedy naučit,“ konstatuje Jarmila Dolejšková. „**Klukům dělá problém úklid, praní a žehlení, děvčátům radím v kuchyni a všem dohromady, jak vyřídit věci na úřadech, ve spojitelně, v bance, co se složenkami a hlavně, jak vyjít s tou troškou peněz, kterou mají.“**

Zdena dodává, že je i jejich maminkou. Není to dlouho, co spolu řešily krizi Zdenčina vztahu. Podarilo se jí našťastí překlenout a k svatbě v bílém je dnes jen krůček...

Za svého působení v dětském domově paní Dolejšková odchovala na 200 dětí. „Kolikrát jsem dělala maminku na veselkách a pak mi chodili pyšně ukazovat svoje děti a nakonec i vnoučata... Moji první chlapečci, ti uličníci, stárnou, nedávno u mě zazvonil asi padesátiletý pán s pugétem a hned od branky volal: Já jsem Štěpán, co studoval Vysokou vojenskou školu, jezdit jsem na prázdniny k vám domů...“

Mirjana Křenková

Foto: S. Lufaněný (3)

Možnost bydlet ve startovacím bytě v Novém Strašecí považuje Zdenka za velké štěstí, které jí potkalo.

Kontakt:
Klub přátel dětí dětských domovů
www.prateledetidd.cz
Mšecká 769, 271 01 Nové Strašecí